

សាកលវិទ្យាល័យ ឯកទេស នៃកម្ពុជា

យុត្តិសាស្ត្ររបស់គណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស
នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ
បណ្តឹងលេខ ៤០២/១៩៩០

CCPR/C/44/D/402/1990

(សិទ្ធិទទួលបានការជំនុំជម្រះក្តីដោយយុត្តិធម៌)

បកប្រែដោយ៖ លោក ស្រីង ចិន្តា
កែសម្រួលដោយ ៖ មាស បូរ៉ា
រចនាដោយ៖ អែម ចន្ទី
ឆ្នាំ ២០២១

បណ្ណឹងលេខ ៤០២/១៩៩០

ប្តឹងដោយ: Henricus Antonius Godefriedus Maria Brinkhof
(តំណាងដោយ មេធាវី) នៅថ្ងៃទី១១ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩០

ជនរងគ្រោះត្រូវចោទ: ដើមបណ្តឹង

រដ្ឋភាគី: ប្រទេសហូឡង់

ប្រកាសអាចទទួលយកបាន: ថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩២
(សម័យប្រជុំ លើកទី៤៤)

កាលបរិច្ឆេទអនុម័តសេចក្តីសម្រេច: ថ្ងៃទី២៧ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៣
(សម័យប្រជុំ លើកទី៤៨)

កម្មវត្ថុ: ការអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកធ្វើសាក្សីរបស់ Jehovah រួចផុតពីការបម្រើការងារជាយោធានិងការងារជំនួស (ការរើសអើងចំពោះអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការ ដែលត្រូវចោទប្រកាន់)

បញ្ហានីតិវិធី: កង្វះការបញ្ជាក់ភ័ស្តុតាងលើបណ្តឹង (មិនអាចទទួលយកបាន ព្រោះខុសសមត្ថកិច្ចតាមប្រធានបទ *ratione materiae*) ស្តីពីការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយ ក្នុងស្រុកអស់លទ្ធភាព

បញ្ហាសំខាន់: ការប្រព្រឹត្តខុសគ្នា (លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យប្រកបដោយហេតុផលនិងការដំទាស់) អនុសាសន៍ក្នុងការពិនិត្យមើលច្បាប់ និងការអនុវត្តនៅក្នុងស្រុកដែលពាក់ព័ន្ធ (*obiter dictum*)

មាត្រានៃកតិកាសញ្ញា: ១៤(១) និង ២៦

មាត្រានៃពិធីសារបន្ថែម: មាត្រា២ មាត្រា៣ និងមាត្រា៥(២)(ខ)

១. ដើមបណ្តឹង នៃបណ្តឹងនេះ គឺ Henricus A.G.M. Brinkhof ជា ពលរដ្ឋនៃប្រទេសហូឡង់ កើតនៅថ្ងៃទី០១ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៦២ រស់នៅ ក្នុងតំបន់ Erichem ប្រទេសហូឡង់។ គាត់គឺជាអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការ ចំពោះការបម្រើការងារយោធា និងការងារជំនួសឲ្យការងារនេះរបស់ពលរដ្ឋ ព្រមទាំងបានអះអាងថាជាជនរងគ្រោះ ដោយសាររដ្ឋាភិបាលហូឡង់ក្រោម មាត្រា៦ មាត្រា៧ មាត្រា៨ មាត្រា១៤ មាត្រា១៨ និងមាត្រា២៦ នៃ កតិកាសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីសិទ្ធិពលរដ្ឋ និងសិទ្ធិនយោបាយ។ គាត់មាន មេធាវីតំណាងរបស់គាត់ ។

អង្គហេតុដាក់ដោយដើមបណ្តឹង

២.១ ដើមបណ្តឹងមិនបានរាយការណ៍ អំពីការបម្រើសេវាយោធារបស់ គាត់ថា នៅថ្ងៃណាមួយជាក់លាក់នោះទេ។ គាត់ត្រូវបានគេចាប់ខ្លួននិងនាំ ទៅបន្ទាយយោធាជាទឹកនៃ ដែលគាត់បានបដិសេធក្នុងការគោរពតាមបទ បញ្ជាឲ្យទទួលយកឯកសណ្ឋាន និងសម្ភារយោធា ដោយមូលហេតុថា គាត់ បានបដិសេធនឹងការងារយោធា និងការងារសាធារណៈជំនួស ដែល ជាហេតុនាំឲ្យមានការផ្តន្ទាទោសលើស្មារតីជាអ្នកសន្តិភាពនិយមរបស់គាត់។ នៅថ្ងៃទី២១ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៨៧ តុលាការយោធា Arnhem បានរក ឃើញថា គាត់មានពិរុទ្ធដោយការរំលោភមាត្រា២៣ និងមាត្រា១១៤ នៃ ក្រមព្រហ្មទណ្ឌយោធា (*Wetboek van Militair Strafrecht*) ព្រមទាំង

មាត្រា២៧ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌ (*Wetboek van Strafrecht*) ហើយបានកាត់ទោសគាត់ឲ្យជាប់ពន្ធនាគារចំនួនប្រាំមួយខែ និងត្រូវបណ្តេញចេញពីការងារជាយោធា។

២.២ នៅថ្ងៃទី២៦ ខែសីហា ឆ្នាំ១៩៨៧ ទាំងដើមបណ្តឹងនិងទាំងព្រះរាជអាជ្ញា សុទ្ធតែបានប្តឹងសាទុក្ខទៅតុលាការយោធាកំពូល (*Hoog Militair Gerechtshof*) ដែលតុលាការនេះ បានរកឃើញពិរុទ្ធភាពរបស់ដើមបណ្តឹងនៃការរំលោភមាត្រា២៣ និងមាត្រា១១៤ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌយោធា ហើយបានកាត់ទោសឲ្យគាត់ជាប់ពន្ធនាគារចំនួនប្រាំមួយខែ ព្រមទាំងបានបណ្តេញគាត់ចេញពីការងារជាយោធា។ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៨៨ តុលាការកំពូលបានបដិសេធនឹងបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ដើមបណ្តឹង។

ខ្លឹមសារពាក្យបណ្តឹង

៣.១ ដើមបណ្តឹងបានរៀបរាប់ថា ការផ្តន្ទាទោសរបស់គាត់ គឺផ្អែកលើមាត្រា១១៤ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌយោធា ដែលត្រូវអនុវត្តចំពោះទាហានមិនគោរពតាមបទបញ្ជា មិនមែនត្រូវអនុវត្តចំពោះអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការនោះទេ ហើយអ្នកប្រឆាំងបែបនេះ មិនអាចចាត់ទុកថាជាទាហានបែបខាងលើបានទេ។ ហេតុនេះគាត់បានអះអាងថា ការបដិសេធក្នុងការគោរពតាមបញ្ជាយោធាគឺមិនអាចត្រូវបានដាក់ទោសដោយច្បាប់បានទេ។

៣.២ តុលាការយោធាកំពូលបានបដិសេធនឹងការលើកឡើងរបស់ដើមបណ្តឹង ដោយធ្វើការកត់សម្គាល់ថា មាត្រា១១៤ នៃក្រមព្រហ្មទណ្ឌយោធាមិនបានធ្វើការបែងចែករវាងការប្រឆាំងបែបមនសិការ និងការប្រ-

ឆាំងបែបផ្សេងទៀតចំពោះការបម្រើជាយោធានោះទេ និងពិចារណាឃើញថា មាត្រា១១៤ អាចអនុវត្តបាន។

៣.៣ ដើមបណ្តឹងក៏បានចោទប្រកាន់ដែរថា ការរំលោភមាត្រា២៦ នៃ កតិកាសញ្ញាលើមូលដ្ឋានថា អ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការអាចត្រូវបានកាត់ ទោសក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌយោធា នោះសាក្សីរបស់ Jehovah ក៏ប្រហែល ជាមិនអាចរួចផុតពីការផ្តន្ទាទោសនេះទេ។

៣.៤ តុលាការយោធាកំពូល បានបដិសេធនឹងការលើកឡើងនេះ ដោយថ្លែងថាសាក្សីរបស់ Jehovah មិនដូចជាអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការ និងមិនត្រូវបានតម្រូវឲ្យធ្វើជាយោធាទេ។ ហេតុនេះ គាត់មិនអាចប្រព្រឹត្ត បទល្មើសក្រោមក្រមព្រហ្មទណ្ឌយោធានេះទេ។ តុលាការយោធាកំពូល បានបន្តពិចារណាឃើញថា ខ្លួនមិនមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការពិនិត្យមើលគោល- នយោបាយព្រាងរបស់រដ្ឋាភិបាលហូឡង់ទេ។

៣.៥ ដើមបណ្តឹងបានបន្តចោទប្រកាន់ទៀតថា នីតិវិធីនៅមុខតុលាការ បានទទួលរងផលប៉ះពាល់ពីភាពខ្វះចន្លោះខាងនីតិវិធីផ្សេងៗ ដូចជាតុលាការ មិនបានអនុវត្តច្បាប់អន្តរជាតិឲ្យបានត្រឹមត្រូវនោះទេ។

៣.៦ ការការពារខ្លួនរបស់ដើមបណ្តឹង គឺបានផ្អែកទៅលើការលើកឡើង ថា ដោយសារការបម្រើការងារយោធា គាត់នឹងក្លាយទៅជាអ្នកចូលរួម ក្នុងការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងសន្តិភាព និងឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ ដោយសារគាត់នឹងត្រូវគេបង្ខំឲ្យចូលរួមក្នុងការត្រៀមរៀបចំប្រើអាវុធនុយ- ក្លេអ៊ែរ។ ក្នុងបរិបទនេះ ដើមបណ្តឹងពិចារណាឃើញថា យុទ្ធសាស្ត្ររបស់ អង្គការកតិកាសញ្ញាអាត្លង់ទិចខាងត្បូង (NATO) ក៏ដូចជាផែនការប្រតិប-

ត្តិការយោធាដែរ គឺបានពឹងផ្អែកទៅលើពួកគេ ដែលនឹងជ្រើសរើសយក អាវុធនុយក្លេអ៊ែរនៅក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ ហើយពួកគេ គឺដូចជាអ្នកសម គំនិតក្នុងការប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងសន្តិភាព និង/ឬឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យ ពូជសាសន៍។

៣.៧ យោងទៅតាមដើមបណ្តឹង ប្រសិនបើយុទ្ធសាស្ត្ររបស់ NATO បានក្លាយទៅជាគ្រឿងការពារពីការវាយប្រហាររបស់ប្រទេសដទៃដែលអាច ជឿជាក់បាន នោះមានន័យថា មេដឹកនាំនយោបាយនិងយោធាបានត្រៀម រៀបចំក្នុងការប្រើអាវុធនុយក្លេអ៊ែរក្នុងជម្លោះប្រដាប់អាវុធ។ ដើមបណ្តឹង អះអាងថា ការប្រើប្រាស់អាវុធនុយក្លេអ៊ែរជាទង្វើខុសច្បាប់។

៣.៨ តុលាការយោធាកំពូល បានបដិសេធនឹងគំនិតការពារខ្លួនរបស់ ដើមបណ្តឹង។ តុលាការបានសម្រេចថា មន្ទិលសង្ស័យពីការចូលរួមរបស់ ដើមបណ្តឹងក្នុងការសមគំនិតប្រព្រឹត្តអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ឬឧក្រិដ្ឋកម្ម ប្រឆាំងសន្តិភាពមិនបានកើតឡើងទេ ដោយសារវិធាននិងគោលការណ៍ អន្តរជាតិ ដែលដើមបណ្តឹងបានលើកឡើងនៅក្នុងតុលាការមិនមានជាប់ ពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហា នៃការដាក់ពង្រាយអាវុធនុយក្លេអ៊ែរទេ។ ហេតុនេះ ការ សមគំនិតមិនបានកើតឡើងទេ ព្រោះទ្រឹស្តីរបស់ NATO មិនត្រូវប្រើជាស្វ័យ- ប្រវត្តិ ដោយគ្មានការពិភាក្សាបន្ថែមនោះទេ។

៣.៩ ដើមបណ្តឹងបានបន្តចោទប្រកាន់ទៀតថា តុលាការយោធាកំពូល គ្មានភាពមិនលម្អៀងតាមអត្ថន័យនៃមាត្រា១៤ កថាខណ្ឌទី១ នៃកតិកា សញ្ញានេះទេ។ គាត់បានពន្យល់ថា ភាគច្រើននៃសមាជិកតុលាការយោធា កំពូល គឺជាសមាជិកជាន់ខ្ពស់នៃកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ ដែលតាមរយៈ

សារវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគេ មិនអាចឲ្យគាត់រំពឹងថា ពួកគេនឹងចេញនូវ ដីកាមួយមិនលម្អៀងបាននោះទេ។ លើសពីនេះទៅទៀត សមាជិកស៊ីវិល នៃតុលាការយោធាកំពូលនេះ ក៏បានបម្រើការងារខ្ពស់ៗនៅក្នុងកងកម្លាំង ប្រដាប់អាវុធផងដែរ ក្នុងអំឡុងពេលប្រកបការងារវិជ្ជាជីវៈរបស់ពួកគេ។

៣.១០ ដើមបណ្តឹងក៏បានលើកឡើងពីការការពារ នៃប្រធានសក្តិ (force majeure) ក្នុងនាមជាអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការទៅនឹងទម្រង់នៃការរំលោភ ណាមួយ ពីព្រោះគាត់មិនអាចធ្វើអ្វីមួយផ្សេងពីអ្វីដែលគាត់ចង់ធ្វើនោះទេ។ តាមរយៈការកាត់ទោសគាត់ គឺរដ្ឋភាគីបានរំលោភសិទ្ធិទទួលបានសេរីភាព សម្បជញ្ញៈរបស់គាត់។

៣.១១ តុលាការកំពូលយោធា បានបដិសេធនឹងការការពារខ្លួន នេះ ដោយសំដៅទៅលើច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងបែបមនសិការ ចំពោះការ បម្រើការងារយោធា ដែលក្រោមច្បាប់នេះ ដើមបណ្តឹងអាចធ្វើការងារស៊ីវិល ជំនួសបាន។ ប៉ុន្តែបើតាមដើមបណ្តឹង មនសិការរបស់គាត់ បានរារាំង គាត់ក្នុងការដាក់សំណើក្រោមច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងបែបមនសិការចំពោះ ការបម្រើការងារយោធា។

៣.១២ ទីបញ្ចប់ ដើមបណ្តឹងបានចោទពីបទរំលោភផ្សេងទៀតក្រោម មាត្រា២៦ នៃកតិកាសញ្ញានេះ ដោយមានមូលដ្ឋានថា ក្រមព្រហ្មទណ្ឌ យោធា គឺមិនដូចជាក្រមព្រហ្មទណ្ឌទេ ពីព្រោះមិនមានបទប្បញ្ញត្តិចែង អំពីការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការកោះហៅ។ តាមដើមបណ្តឹង វាជារឿង ចម្លែកដែលពលរដ្ឋក្លាយទៅជាយោធានឹងត្រូវបានគេរើសអើងបើធៀបទៅ នឹងពលរដ្ឋដទៃទៀត។

ការពិនិត្យអង្កេត និងការបញ្ជាក់របស់ដើមបណ្តឹង

៤.១ រដ្ឋាភិបាលក៏កត់សម្គាល់ឃើញថា សិទ្ធិរបស់រដ្ឋមួយក្នុងការតម្រូវឲ្យ ពលរដ្ឋរបស់ខ្លួនបំពេញកាតព្វកិច្ចយោធា ឬកាតព្វកិច្ចជំនួសក្នុងករណីនៃ អ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការ ដែលមូលដ្ឋាននៃការប្រឆាំងរបស់ពួកគេត្រូវបាន ទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋបែបនេះ គឺមិនត្រូវបានជំទាស់ឡើយ។ សេចក្តីយោង គឺត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងមាត្រា៨ កថាខណ្ឌទី៣(គ)(ii) នៃកតិកា សញ្ញានេះ។

៤.២ រដ្ឋាភិបាលថ្លែងថា សាក្សីរបស់ Jehovah ត្រូវបានរួចផុតពីការ បម្រើការងារយោធាតាំងពីឆ្នាំ១៩៧៤។ ការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីការ ធ្វើកំណែទម្រង់ត្រូវបានរៀបចំ ដើម្បីបង្កើតបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ជំនុំជម្រះ “អ្នកប្រឆាំងទាំងអស់” បានបន្តធ្វើឲ្យសាក្សីរបស់ Jehovah រួចខ្លួន។ ជា ទស្សនៈរបស់រដ្ឋាភិបាល ភាពជាសមាជិកនៃសាក្សីរបស់ Jehovah បង្កើត ឲ្យមានភ័ស្តុតាងរឹងមាំបញ្ជាក់ថា ការប្រឆាំងទៅនឹងការបម្រើការងារយោធា ត្រូវបានផ្អែកទៅលើការដាក់ទោសតាមបែបសាសនា។ ហេតុដូច្នេះ ពួកគេ មានលក្ខណៈជាស្វ័យប្រវត្តិ សម្រាប់ការរួចផុតពីការងារនេះ។ ទោះបីជា យ៉ាងណានេះ គឺមិនបានដកចេញនូវលទ្ធភាពសម្រាប់បុគ្គលដទៃទៀតក្នុង ការលើកយកច្បាប់ ស្តីពីការប្រឆាំងបែបមនសិការ ចំពោះការបម្រើការងារ យោធាមកប្រើនោះទេ។

៤.៣ រដ្ឋាភិបាលយល់ឃើញថា ឯករាជ្យភាព និងភាពមិនលម្អៀង របស់តុលាការយោធាកំពូលក្នុងប្រទេសហូឡង់ ត្រូវបានធានាដោយនីតិ វិធី និងបទប្បញ្ញត្តិដូចតទៅ៖

(ក) ប្រធាននិងសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យ នៃតុលាការយោធាកំពូល គឺជាចៅក្រមនៅក្នុងសាលាឧទ្ធរណ៍ (*Gerechtshof*) ហើយនឹងនៅតែជា ប្រធាននិងសមាជិកគណៈវិនិច្ឆ័យ ដរាបណាពួកគេគឺជាសមាជិកនៃសាលា ឧទ្ធរណ៍។

(ខ) សមាជិករបស់តុលាការយោធាកំពូលជាយោធា ត្រូវបានតែងតាំងដោយព្រះរាជា។ ពួកគេនឹងត្រូវលាលែងពីតំណែងនៅអាយុ ៧០ឆ្នាំ។

(គ) សមាជិក នៃតុលាការយោធាកំពូលជាយោធា មិនមានកាន់កាប់មុខតំណែងក្នុងឋានានុក្រមយោធាទេ។ ប្រាក់ខែរបស់ពួកគេត្រូវបានចំណាយដោយក្រសួងយុត្តិធម៌។

(ឃ) ប្រធាននិងសមាជិក នៃតុលាការយោធាកំពូល ត្រូវតែស្នូបមុនពេលទទួលយកការតែងតាំងរបស់ខ្លួន។ ពួកគេស្នូប ឬសច្ចាថាធ្វើការងារដោយយុត្តិធម៌ និងមិនលម្អៀង។

(ង) ប្រធាននិងសមាជិក នៃតុលាការយោធាកំពូលមិនស្ថិតនៅក្រោមគំនាបនរណាម្នាក់ ហើយពួកគេក៏គ្មានការទទួលខុសត្រូវចំពោះនរណាម្នាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ខ្លួនដែរ។

(ច) ជាគោលការណ៍ការពិភាក្សារបស់តុលាការយោធាកំពូល គឺធ្វើជាសាធារណៈ។

៤.៤ រដ្ឋាភិបាលបានចង្អុលបង្ហាញថា សាលាក្រមថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់អន្តរជាតិបានបញ្ជាក់ពីភាពមិនលម្អៀង និងឯករាជ្យភាព របស់តុលាការយោធាក្នុងប្រទេសហូឡង់។ អំណះអំណាងត្រូវបានបង្កើតឡើងលើករណី Engel របស់តុលាការសិទ្ធិមនុស្សអឺរ៉ុប និងសាលាក្រមរបស់តុលាការកំពូលប្រទេសហូឡង់ចុះថ្ងៃទី១៧ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៨៨។

៤.៥ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយក្នុងស្រុកឲ្យអស់លទ្ធភាព រដ្ឋភាគីអះអាងថា ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងបែបមនសិការចំពោះការបម្រើការងារយោធា គឺជាដំណោះស្រាយដ៏មានប្រសិទ្ធភាពមួយលើការប្រឆាំងចំពោះការបម្រើការងារយោធា ដែលមិនអាចទទួលបានជោគជ័យ។ រដ្ឋភាគីថ្លែងថា ដោយសារតែដើមបណ្តឹងមិនបានលើកយកច្បាប់នេះមកប្រើ ដូចនេះ គាត់បានខកខានក្នុងការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយក្នុងស្រុកឲ្យអស់ពីលទ្ធភាព។

៤.៦ ចំពោះការចោទប្រកាន់ពាក់ព័ន្ធនឹងអវត្តមាន នៃសិទ្ធិប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការកោះហៅដំបូងរដ្ឋាភិបាល បានយោងលើសេចក្តីសម្រេចពីភាពអាចទទួលយកបានដោយគណៈកម្មាធិការសិទ្ធិមនុស្ស លើបណ្តឹងលេខ២៦៧/១៩៨៧ និងបណ្តឹងលេខ២៤៥/១៩៨៧ ដែលបានលើកឡើងនូវបញ្ហាដូចគ្នា។ ហេតុដូច្នេះ រដ្ឋាភិបាលយល់ថា បណ្តឹងលើផ្នែកនេះ គួរតែទំនងជាមិនអាចទទួលយកបានទេ។

៤.៧ រដ្ឋភាគីថ្លែងថា ផ្នែកដទៃទៀតនៃបណ្តឹងរបស់ដើមបណ្តឹងគ្មានភ័ស្តុតាងបញ្ជាក់ទេ។ ដោយសន្និដ្ឋានថា ដើមបណ្តឹងមិនបានធ្វើការប្តឹងក្រោមមាត្រា២ នៃពិធីសារបន្ថែម និងថាបណ្តឹងរបស់គាត់គួរតែត្រូវបានប្រកាសថា មិនអាចទទួលយកបានទេ។

៥.១ ជាការឆ្លើយតបទៅនឹងការលើកឡើងរបស់រដ្ឋភាគី ដើមបណ្តឹងអះអាងថា ច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងបែបមនសិការមានវិសាលភាពដែលមានដែនកំណត់និងថាច្បាប់នេះអាចលើកយកមកប្រើបានតែសម្រាប់កំណែនណា ដែលបានបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌក្នុងផ្នែកទី២ នៃច្បាប់នេះប៉ុណ្ណោះ។

ដើមបណ្តឹងបដិសេធនឹងការលើកឡើងថា ផ្នែកទី២នេះ មានវិសាលភាព ទូលំទូលាយគ្រប់គ្រាន់គ្របដណ្តប់លើការប្រឆាំង ដែលបានអះអាងដោយ “អ្នកប្រឆាំងទាំងអស់” ទៅនឹងការធ្វើកំណែទម្រង់ និងការបម្រើការងារ ស៊ីវិលជំនួស។ គាត់លើកឡើងថា សំណួរមិនមែនថា តើដើមបណ្តឹងគួរតែ លើកយកច្បាប់ស្តីពីការប្រឆាំងបែបមនសិការមកប្រើឬក៏អត់នោះទេ។ តែ ត្រូវសួរថា តើរដ្ឋាគឺមានសិទ្ធិបង្ខំដើមបណ្តឹងឲ្យក្លាយទៅជាអ្នកសមគំនិត ក្នុងអំពើឧក្រិដ្ឋប្រឆាំងសន្តិភាព ដោយការតម្រូវឲ្យគាត់ចូលបម្រើការងារ យោធាដែរឬទេ ?

៥.២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយក្នុងស្រុកឲ្យអស់ លទ្ធភាព ដើមបណ្តឹងបានពន្យល់ថា គាត់ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសដោយសាលា ដំបូង និងថាបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ទៅតុលាការយោធាកំពូលនិងតុលាការកំពូល របស់គាត់ត្រូវបានបដិសេធា។ ហេតុនេះ គាត់លើកឡើងថា តម្រូវការឲ្យ ប្រើប្រាស់ដំណោះស្រាយក្នុងស្រុកឲ្យអស់លទ្ធភាព គឺគាត់បានគោរពតាម យ៉ាងពេញលេញ។

៥.៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងសំណើធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ ស្តីពីកំណែទម្រង់ របស់រដ្ឋាគឺដើមបណ្តឹងអះអាងថា មាត្រាមួយចំនួននឹងត្រូវបានដកចេញ។

៥.៤ ដើមបណ្តឹងពន្យល់ថា រដ្ឋាគឺមិនអាចអះអាងថាតុលាការសិទ្ធិ មនុស្សអឺរ៉ុប បានបញ្ជាក់ពីឯករាជ្យភាពនិងភាពមិនលម្អៀង នៃនីតិវិធីអាជ្ញា សឹករបស់តុលាការហ្សឺណែវ (តុលាការយោធា) បានទេ។

សេចក្តីសម្រេចស្តីពីភាពអាចទទួលយកបាន របស់គណៈកម្មាធិការ

៦.១ ក្នុងអំឡុងពេលនៃសម័យប្រជុំលើកទី៤៤ របស់ខ្លួន គណៈកម្មាធិការបានធ្វើការពិនិត្យទៅលើភាពអាចទទួលយកបាននៃបណ្តឹងនេះ។ គណៈកម្មាធិការបានពិចារណាឃើញថា ចាប់តាំងពីដើមបណ្តឹងត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទបដិសេធក្នុងការគោរពតាមបទបញ្ជាយោធា ហើយបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងការកាត់ទោសរបស់គាត់ ត្រូវបានច្រានចោលដោយតុលាការកំពូលហូឡង់ គឺបណ្តឹងនេះ បានបំពេញទៅតាមលក្ខខណ្ឌនៃមាត្រា៥ កថាខណ្ឌទី២(ខ) នៃពិធីសារបន្ថែមរួចហើយ។

៦.២ គណៈកម្មាធិការ ពិចារណាឃើញថា ការអះអាងរបស់ដើមបណ្តឹងដែលថា តុលាការបានបកស្រាយច្បាប់ខុស និងបានកាត់ទោសគាត់ដោយខុសឆ្គង ក៏ដូចជាការអះអាងរបស់គាត់ក្រោមមាត្រា៦ មាត្រា៧ គឺមិនអាចទទួលយកបានទេ តាមមាត្រា៣ នៃពិធីសារបន្ថែម។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអះអាងរបស់ដើមបណ្តឹងថា សិទ្ធិរបស់គាត់ក្រោមមាត្រា២៦ នៃកតិកាសញ្ញានេះត្រូវបានរំលោភ ពីព្រោះក្រុមព្រហ្មទណ្ឌយោធាមិនដូចនឹងក្រុមព្រហ្មទណ្ឌ ដោយសារមិនមានបទប្បញ្ញត្តិណាអនុញ្ញាតឲ្យមានប្តឹងឧទ្ធរណ៍ប្រឆាំងនឹងដីកាកោះទេ។ គណៈកម្មាធិការបានសំដៅទៅដល់យុត្តិសាស្ត្ររបស់ខ្លួនក្នុងសំណុំរឿងលេខ២២៤៥/១៩៨៧ និងលេខ២២៦៧/១៩៨៧ និងបានពិនិត្យឃើញថា វិសាលភាពនៃមាត្រា២៦ មិនអាចពង្រីកឲ្យគ្របដណ្តប់ទៅលើស្ថានភាពមួយ ដូចដែលដើមបណ្តឹងបានជួបប្រទះបានទេ។ ហេតុដូច្នេះ បណ្តឹងផ្នែកនេះត្រូវបានប្រកាសថា មិនអាចទទួលយកបានទេ

អនុលោមតាមមាត្រា២ នៃពិធីសារបន្ថែម។

៦.៣ គណៈកម្មាធិការបានសម្រេចថា ការចោទប្រកាន់របស់ដើមបណ្តឹង ពាក់ព័ន្ធនឹងការធ្វើឲ្យមានភាពខុសគ្នារវាងសាក្សីរបស់ Jehovah និងអ្នក ប្រឆាំងបែបមនសិការ ទៅនឹងការបម្រើការងារយោធា និងការងារជំនួសជា ទូទៅគួរតែត្រូវបានពិនិត្យទៅលើអង្គសេចក្តី។

៦.៤ គណៈកម្មាធិការបានពិនិត្យឃើញថា ការអះអាងផ្សេងទៀតរបស់ ដើមបណ្តឹងគឺមិនមានភស្តុតាងបញ្ជាក់ទេ។ ហេតុនេះ មិនអាចទទួលយក បានទេក្រោមមាត្រា២ នៃពិធីសារបន្ថែម។

៦.៥ ដូច្នោះ នៅថ្ងៃទី២៥ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩២ គណៈកម្មាធិការបាន ប្រកាសថាបណ្តឹងនេះ គឺអាចទទួលយកបាន ដោយសារតែការធ្វើឲ្យមាន ភាពខុសគ្នាក្នុងការប្រព្រឹត្តរវាងសាក្សីរបស់ Jehovah និងអ្នកប្រឆាំងបែប មនសិការ ដែលជាទូទៅអាចបង្កើតជាបញ្ហាផ្សេងៗ ក្រោមមាត្រា២៦ នៃ កតិកាសញ្ញានេះ។

**សេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់រដ្ឋាភិបាលទៅលើអង្គសេចក្តី
និង យោបល់របស់ដើមបណ្តឹង**

៧.១ នៅក្នុងសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់ខ្លួនចុះថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩២ រដ្ឋាភិបាលលើកឡើងថា ភាពខុសគ្នារវាងសាក្សីរបស់ Jehovah និងអ្នកប្រឆាំង បែបមនសិការដទៃទៀត ចំពោះបម្រើការងារយោធាគឺផ្អែកទៅលើកម្មវត្ថុ និង លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យមួយប្រកបដោយហេតុផល។

៧.២ ដោយយោងទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិដែលពាក់ព័ន្ធ រដ្ឋភាគីពន្យល់ថា ការផ្អាកនៃការហ្វឹកហ្វឺនដំបូងអាចត្រូវបានផ្តល់ឲ្យក្នុងករណីជាក់លាក់ពេលដែលមានកាលៈទេសៈពិសេស។ សាក្សីម្នាក់របស់ Jehovah ដែលបានទទួលសិទ្ធិសម្រាប់បម្រើការងារយោធា ជាវិធានមួយនឹងត្រូវបានផ្អាកការហ្វឹកហ្វឺនដំបូង ប្រសិនបើសហគមន៍របស់គាត់ផ្តល់នូវការធានាថា គាត់ជាសមាជិកដែលបានបញ្ចូលក្នុងសាសនា។ រដ្ឋភាគីសន្និដ្ឋានថា ការផ្អាកនេះនឹងត្រូវដកចេញ ប្រសិនបើសហគមន៍បានជូនដំណឹងទៅក្រសួងការពារជាតិថាជនដែលពាក់ព័ន្ធមិនមែនជាសមាជិកពេញលេញម្នាក់របស់សហគមន៍បន្តទៀតទេ។ ប្រសិនបើមូលដ្ឋានសម្រាប់ការផ្អាកនៅបន្តអនុវត្តការចូលបម្រើការងារយោធានឹងត្រូវហួសកាលកំណត់នៅពេលដែលបុគ្គលនោះមានអាយុ ៣៥ឆ្នាំ។

៧.៣ ដើម្បីពន្យល់ពីការប្រព្រឹត្តិពិសេសចំពោះសាក្សីរបស់ Jehovah រដ្ឋភាគីថ្លែងថាសមាជិកដែលបានបញ្ចូលក្នុងសាសនា បង្កើតបានជាក្រុមដ៏ជិតស្និទ្ធមួយ នៃមនុស្សដែលត្រូវទទួលកាតព្វកិច្ចពិនិត្យមើលវិធាន នៃអាកប្បកិរិយាដ៏ម៉ឺងម៉ាត់ ដែលអាចអនុវត្តបានចំពោះទិដ្ឋភាពជាច្រើន នៃជីវិតប្រចាំថ្ងៃរបស់ពួកគេនិងត្រូវត្រួតពិនិត្យពីសង្គមយ៉ាងហ្មត់ចត់។ យោងតាមរដ្ឋភាគីវិធានមួយនៃវិធានទាំងនេះ បានហាមឃាត់ការចូលរួមក្នុងប្រភេទណាមួយនៃការងារយោធា និងការងារជំនួស។ ពេលដែលវិធានដទៃទៀតតម្រូវឲ្យសមាជិកទាំងអស់ត្រូវតែមានវត្តមានជាអចិន្ត្រៃយ៍ក្នុងគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយលទ្ធិសាសនា។

៧.៤ រដ្ឋភាគីបានធ្វើសេចក្តីសន្និដ្ឋានថា ការប្រព្រឹត្តខុសគ្នាលើសាក្សីរបស់ Jehovah មិនបានបង្កើតជាការរើសអើងប្រឆាំងនឹងដើមបណ្តឹងទេ ពីព្រោះការប្រព្រឹត្តនេះ បានផ្អែកទៅលើគោលបំណង និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ប្រកបដោយហេតុផល។ ក្នុងទំនាក់ទំនងនេះរដ្ឋភាគីសំដៅដល់ច្បាប់យុត្តិសាស្ត្ររបស់គណៈកម្មការអឺរ៉ុបស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស។ លើសពីនេះទៅទៀត រដ្ឋភាគីបានលើកឡើងថា ដើមបណ្តឹងមិនបានបញ្ជាក់ថា ខ្លួនគាត់ស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពដូចគ្នាទៅនឹងសាក្សីរបស់ Jehovah ទេ។

៨. នៅក្នុងយោបល់របស់គាត់ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៣ ទៅលើសេចក្តីសន្និដ្ឋានរបស់រដ្ឋភាគីដើមបណ្តឹងលើកឡើងថា ខណៈដែលរដ្ឋភាគីបានទទួលយកភាពជាសមាជិក នៃសាក្សីរបស់ Jehovah ថាជាការបញ្ជាក់ដ៏គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការប្រឆាំងទៅនឹងការចូលធ្វើជាយោធា និងការងារជំនួស គឺជាការពិតជាក់ស្តែង។ ប៉ុន្តែរដ្ឋភាគីមិនបានទទួលស្គាល់ការប្រឆាំងដែលមិនអាចជម្នះបានរបស់មនុស្សដទៃទៀត ដោយបានផ្អែកទៅលើភាពរឹងមាំស្មើគ្នា និងការកាត់ទោសដោយត្រឹមត្រូវទេ។ ដោយសារតែការរួចផុតពីការចូលធ្វើជាយោធា និងការងារជំនួស នៃសាក្សីរបស់ Jehovah ដើមបណ្តឹងលើកឡើងថា រដ្ឋភាគីបានការពារពួកគេប្រឆាំងនឹងការដាក់ទោស ដោយអង្គភាពរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ខណៈដែលអ្នកប្រឆាំងដទៃទៀតត្រូវបញ្ជូនទៅពន្ធនាគារ។ គាត់បន្តលើកឡើងថា ការបញ្ជូនអ្នកប្រឆាំងទាំងអស់ទៅពន្ធនាគាររួចជាស្រេច បង្កើតបានជាភ័ស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់បញ្ជាក់ពីភាពស្មោះត្រង់នៃការប្រឆាំងនិងបានអះអាងថា ភាពខុសគ្នាក្នុងការប្រព្រឹត្តរវាងសាក្សីរបស់ Jehovah និងអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការដទៃទៀត គឺស្មើទៅនឹងការរើសអើង អនុលោមតាមមាត្រា២៦ នៃកតិកាសញ្ញានេះ។

ការពិនិត្យមើលលើអង្គសេចក្តី

៩.១ គណៈកម្មាធិការ បានពិនិត្យឃើញថា បណ្តឹងនេះគឺស្របគ្នា ទៅតាមព័ត៌មានដែលរដ្ឋាភិបាលបានបញ្ជូនមកដូចមានចែងក្នុងមាត្រា៥ កថា ខណ្ឌទី១ នៃពិធីសារបន្ថែម។

៩.២ បញ្ហានៅចំពោះមុខគណៈកម្មាធិការ គឺថាតើភាពខុសគ្នាក្នុង ការប្រព្រឹត្តពាក់ព័ន្ធនឹងការរួចផុតពីការចូលធ្វើយោធារវាងសាក្សីរបស់ Jehovah និងអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការដទៃទៀត ស្មើទៅនឹងការរើសអើង ដែលត្រូវ បានហាមឃាត់ក្រោមមាត្រា២៦ នៃកតិកាសញ្ញានេះឬទេ? គណៈកម្មាធិការ បានកត់សម្គាល់ពីការលើកឡើងរបស់រដ្ឋាភិបាលដែលថា ភាពខុសគ្នានេះបាន ផ្អែកទៅលើគោលបំណង និងការវិនិច្ឆ័យប្រកបដោយហេតុផល ពីព្រោះ សាក្សីរបស់ Jehovah បានបង្កើតជាក្រុមសង្គមមួយដ៏ជិតស្និទ្ធជាមួយនឹង វិធានខាងអាកប្បកិរិយាដ៏ម៉ឺងម៉ាត់។ ភាពជាសមាជិកនៃក្រុមនេះ ត្រូវបាន គេនិយាយថា បង្កើតឲ្យបានជាក់ស្តែងតាងបញ្ជាក់ដ៏រឹងមាំ ពីការប្រឆាំងទៅ នឹងការចូលធ្វើយោធា និងការងារជំនួស ដោយផ្អែកទៅលើការដាក់ទោស តាមបែបសាសនាដ៏ត្រឹមត្រូវ។ គណៈកម្មាធិការ កត់សម្គាល់ថា មិនមាន លទ្ធភាពផ្លូវច្បាប់សម្រាប់ឲ្យអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការដទៃទៀត រួចផុតពី ការបម្រើការងារនេះទេ។ ពេលដែលពួកគេបដិសេធធ្វើការងារនោះ ដោយ ហេតុផលមនសិការ ពួកគេត្រូវមានទោស ហើយប្រសិនបើត្រូវបានកាត់ ទោសពួកគេនឹងត្រូវកាត់ឲ្យជាប់ពន្ធនាគារ។

៩.៣ គណៈកម្មាធិការពិនិត្យឃើញថា ការរួចផុតពីការបម្រើការងារនេះ សម្រាប់តែក្រុមនៃអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការមួយក្រុម និងមិនសម្រាប់ក្រុមដទៃទៀត មិនអាចថាជាការសមហេតុផលបានទេ។ ក្នុងបរិបទនេះ គណៈកម្មាធិការសំដៅដល់យោបល់ទូទៅរបស់ខ្លួនលើមាត្រា១៨ និងបានសង្កត់ធ្ងន់ថា ពេលដែលសិទ្ធិនៃការប្រឆាំងបែបមនសិការ ចំពោះការចូលធ្វើយោធាត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរដ្ឋភាគី គ្មានភាពខុសគ្នាណាមួយត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងចំណោមអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការនោះ ដោយផ្អែកលើលក្ខណៈ នៃជំនឿពិសេសរបស់ពួកគេទេ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីនេះ គណៈកម្មាធិការពិនិត្យឃើញថា ដើមបណ្តឹងមិនបានបង្ហាញថា ការកាត់ទោសរបស់គាត់ដែលដូចជាអ្នកសន្តិភាពនិយមម្នាក់ ជាទង្វើផ្ទុយទៅនឹងប្រព័ន្ធការងារជំនួសក្នុងប្រទេសហូឡង់ ឬថា ការប្រព្រឹត្តដោយផ្តល់អភ័យឯកសិទ្ធិទៅឲ្យសាក្សីរបស់ Jehovah នាំឲ្យមានផលប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ដល់សិទ្ធិរបស់គាត់ក្នុងនាមជាអ្នកប្រឆាំងបែបមនសិការម្នាក់ទៅនឹងការចូលធ្វើយោធានោះទេ។ ហេតុដូច្នេះនេះ គណៈកម្មាធិការរកឃើញថា លោក Brinkhof មិនមែនជាជនរងគ្រោះក្រោមមាត្រា២៦ នៃកតិកាសញ្ញានេះទេ។

៩.៤ ប៉ុន្តែគណៈកម្មាធិការបានបញ្ចេញយោបល់ថា រដ្ឋភាគីគួរតែផ្តល់នូវការប្រព្រឹត្តឲ្យបានស្មើគ្នា ចំពោះមនុស្សទាំងអស់ ដែលប្រកាន់ខ្ជាប់នូវការប្រឆាំងយ៉ាងរឹងមាំដូចគ្នា ចំពោះការចូលធ្វើយោធា និងការងារជំនួស។ គណៈកម្មាធិការបានផ្តល់ជាអនុសាសន៍ឲ្យរដ្ឋភាគីពិនិត្យមើលច្បាប់ និងការអនុវត្តន៍ទាំងឡាយរបស់ខ្លួនដែលពាក់ព័ន្ធក្នុងន័យលុបបំបាត់នូវការរើសអើង។